

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/123/2023
Identifikačné číslo spisu:	1305208268
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1305208268.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Y. G., narodeného X. M. XXXX, G., E. XX, zastúpeného advokátskou kanceláriou Mgr. Martin Dohňanský, advokát s. r. o., Bratislava, Dobrovičova 16, proti žalovanému Z. Š., narodenom XX. Z. XXXX, G., S.. U. N. Č.. XX, zastúpeného advokátskou kanceláriou KRION Partners s. r. o., Bratislava, Palisády 50, IČO: 36 858 617, za účasti intervenienta na strane žalovaného Slovenskej kancelárie poisťovateľov, Bratislava, Bajkalská 19B, IČO: 36 062 235, zastúpená KOOOPERATIVA poisťovňou a. s., Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o mimoriadne zvýšenie náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV sp. zn. B3-10C/90/2005, o dovolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. septembra 2021 č. k. 8Co/96/2020-671, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 21. septembra 2021 sp. zn. 8Co/96/2020 vo výroku o trovách konania (II. výrok) z r u š u j e a v e c m u v t o m t o r o z s a h u v r a c i a n a d ě l š i e k o n a n i e.

Dovolanie žalovaného o d m i e t a.

Žalobcovi p r i z n á v a n á r o k n a n á h r a d u t r o v d o v o l a c i e h o k o n a n i a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III, v súčasnosti Mestský súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 19. marca 2012 č. k. 10C/90/2005-346 zamietol žalobu (I.) a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému trovy konania v sume 7.040,22 eura k rukám jeho právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku (II).

2. Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 27. mája 2014 č. k. 8Co/499/2012-369 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

3. Okresný súd v poradí druhým rozhodnutím z 2. júna 2015 č. k. 10C/90/2005-407 rozhodol tak, že žalobu zamietol (I.), žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania 13.313,30

eura KRION Partners s. r. o., Bratislava, Palisády 50, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (II.) a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal (III.). Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 420 ods. 1 a 3, § 427 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) a vecne tým, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalobca bol 29. mája 2003 účastníkom dopravnej nehody, ktorú zavinil vodič K. Š., ktorý bol právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bratislava III z 10. novembra 2005 sp. zn. 4T/93/04 uznaný za vinného zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 a 2 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona (ďalej len „Trestný zákon“), keď 29. mája 2003 ako vodič motorového vozidla zn. Škoda Pick - up, EČV: L. XXX M. pri prejazde križovatkou Račianske mýto prechádzal na červený svetelný signál "STOJ", následkom čoho došlo k zrážke s chodcom Y. G., ktorý prechádzal cez Račiansku ulicu po riadne vyznačenom priechode pre chodcov. Uvedeným rozsudkom bol žalovaný K. Š. zaviazaný nahradiť poškodenému Y. G. škodu v sume 63.975,00 Sk. Z protokolu o nehode v cestnej premávke Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave III, Okresného dopravného inšpektorátu, Čp. ORP - ČVS: - 58/DI - DN - 2003 - III z 29. mája 2003 mal preukázané, že vodičom, ktorý spôsobil dopravnú nehodu, bol K. Š. a ako majiteľ vozidla bol uvedený X., E.. Z Leasingovej zmluvy č. XXXX/XX z XX. mája XXXX (ďalej len „Leasingová zmluva“) zistil, že bola uzavretá medzi prenajímateľom BPT LEASING, a. s. Bratislava a nájomcom L., E., predmetom ktorej bolo ojazdené motorové vozidlo Škoda Pick - up. Pôvodný nájomca L., 10. marca 2003 postúpil všetky práva a záväzky z Leasingovej zmluvy na nového nájomcu X. s. r. o., S., Bratislava na základe dodatku č. 1 (ďalej len „Dodatok“) k Leasingovej zmluve. BPT LEASING a. s. Bratislava v písomnom vyjadrení z 15. marca 2011 uviedla, že v čase od 20. mája 2002 do 26. septembra 2005 bola vlastníkom predmetného motorového vozidla. Od 10. marca 2003 bol novým nájomcom X. s. r. o., S., Bratislava. Z výpisu zo živnostenského registra vedeného na Okresnom úrade v Nitre zistil, že L., s miestom podnikania E., IČO: XX XXX XXX ako podnikateľský subjekt ukončil svoju činnosť k 15. aprílu 2005. Okresné riaditeľstvo policajného zboru v Nitre, Okresný dopravný inšpektorát v Zlatých Moravciach 7. septembra 2010 zaslalo súdu výpis z evidenčnej karty vozidla Škoda Pick - up, ev. č.: L. - XXX M., z ktorej zistil, že 29. mája 2002 je vedený ako vlastník motorového vozidla spoločnosť BPT LEASING a. s. Bratislava, držiteľom vozidla je vedený L.. Uviedol, že v konaní nebola sporná skutočnosť, že vodičom motorového vozidla zn. Škoda Pick - up ev. č.: L. - XXX M., ktorý spôsobil dopravnú nehodu 29. mája 2003, bol K. Š.. Žalobca si však ako poškodený neuplatnil žalobou nárok na náhradu škody proti vodičovi K. Š. podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uplatnil si právo na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla podľa § 427 Občianskeho zákonníka proti prevádzkovateľovi vozidla pôvodne označenému L., ako podnikateľskému subjektu, ktorý ukončil svoju činnosť k 15. aprílu 2005, ktorú skutočnosť mal preukázanú z výpisu zo živnostenského registra vedeného na Okresnom úrade v Nitre, po zániku živnostenského oprávnenia bol žalovaný označený ako fyzická osoba Z. Š., nakoľko zánikom živnostenského oprávnenia nezanikajú záväzky vzniknuté živnostníkovi v období existencie jeho živnostenského oprávnenia. Vykonaným dokazovaním mal ďalej za preukázané, že v čase od 20. mája 2002 do 26. septembra 2005 bola vlastníkom predmetného motorového vozidla spoločnosť BPT Leasing a. s. Bratislava, ktorá uzatvorila Leasingovú zmluvu s nájomcom Z. Š. - X., následne pôvodný nájomca Z. Š. - X. 10. marca 2003 postúpil všetky práva a záväzky z leasingovej zmluvy na nového nájomcu X. s. r. o. S., Bratislava, na základe Dodatku k Leasingovej zmluve. Dospel k záveru, že v čase dopravnej nehody 29. mája 2003 nebol žalovaný nájomcom vozidla, vlastníkom vozidla ani vodičom vozidla. K námietkam žalovaného, že pre účely vyvodenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je zásadné, kto je ako držiteľ vozidla zapísaný v evidenčnej karte vozidla, a to bol v danom prípade Z. Š.X. - X., uviedol, že Občiansky zákonník nevymedzuje pojem prevádzkovateľ dopravného prostriedku, je to pojem širší ako vlastník, pretože okrem vlastníka zahŕňa aj inú osobu, ktorá je na základe iného, než vlastníckeho práva, oprávnená na trvalú prevádzku motorového vozidla. S poukazom na Rc 6/2009 konštatoval, že prevádzkovateľom dopravného prostriedku môže byť vlastník dopravného prostriedku, oprávnený držiteľ a nájomca. Nájomca prichádza do úvahy ako prevádzateľ dopravného prostriedku najmä v prípade uzavretia leasingovej zmluvy. Poukázal aj na to, že zákon č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách je predpisom verejného práva a povinnosť držiteľa vozidla vyplývajúca z tohto predpisu, teda povinnosť oznámiť prevod držby vozidla na inú osobu je povinnosťou vyplývajúcou z tohto predpisu verejného práva a jej porušenie nemôže mať zásadný vplyv na obsah práv a povinností zo súkromnoprávneho vzťahu vyplývajúceho napr. z uzavretej kúpnej zmluvy, nájomnej zmluvy.

Vzhľadom na to dospel k záveru, že žalovaný nie je pasívne vecne legitimovaný, pretože v čase dopravnej nehody nebol zodpovedným subjektom za náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla podľa § 427 Občianskeho zákonníka, ani ako vodič motorového vozidla podľa všeobecnej zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) tak, že žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania 13.313,30 eura jeho právnenému zástupcovi a spoločnosti Slovenská kancelária poisťovateľov, Trnavská cesta č. 82, Bratislava, zastúpená KOOOPERATIVA poisťovňa a. s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, Bratislava náhradu trov konania nepriznal.

4. Proti tomuto, v poradí druhému rozhodnutiu okresného súdu, podal žalobca odvolanie, o ktorom krajský súd 24. januára 2017 č. k. 8Co/2/2016-444 rozhodol tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (I.) a žalovanému a Slovenskej kancelárii poisťovateľov priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu (II.).

5. Proti, v poradí už druhému rozhodnutiu krajského súdu, podal žalobca dovolanie o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) rozhodol 11. decembra 2019 č. k. 6Cdo/12/2018-562 tak, že rozsudok krajského súdu z 24. januára 2017 sp. zn. 8Co/2/2016 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

6. Na základe uvedeného krajský súd 21. septembra 2021 č. k. 8Co/96/2020-671 rozhodol tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 44.737,10 eura do troch dní, a vo zvyšku žalobu zamietol (I.) a žalovanému a intervenientovi náhradu trov konania nepriznal (II.). Svoje rozhodnutie vecne odôvodnil tým, že zhodnotením poškodenia zdravia žalobcu, jeho liečením a odstraňovaním jeho následkov, so zreteľom na charakter, mieru a intenzitu s tým spojených bolestí, tak ako tieto boli ohodnotené znaleckým posudkom S.. I. z 21. októbra 2004, dospel k záveru, že sa jedná o zvlášť výnimočný prípad hodný mimoriadneho zreteľa, ktorý odôvodnil zvýšenie odškodnenia za bolesť nad stanovenie základnej výmery, a že v danom prípade sa javí ako primerané 10-násobné zvýšenie odškodnenia bolestného ustáleného znaleckým posudkom S.. I. vo výške 1727,50 bodov, čo pri 60,- Sk za 1 bod predstavuje sumu 103.650 Sk, t. j. 3.440,55 eura x 10 činí zvýšenie náhrady za bolesť 34.405,50 eura. Odvolaciemu súdu sa v danom prípade nejavilo ako opodstatnené ďalšie zvyšovanie odškodnenia za bolesť, keďže bolesti spojené s poškodením zdravia, liečením a odstraňovaním následkov nemali charakter neznesiteľných mučivých útrap ani mimoriadne dlhotrvajúcich či mimoriadne intenzívnych, bez možnosti ich zmiernenia užívaním analgetík. Nezistil také rozhodujúce okolnosti, ktoré by preukazovali mimoriadnu závažnosť nepriaznivých ťažkých zranení životne dôležitých funkcií a pohybového aparátu žalobcu ohrozujúcich jeho život a s tým spojené zvlášť intenzívne a dlhotrvajúce bolesti, duševné strasti a útrapy v dôsledku obmedzenia pohybu a bezvládnosti pri odstraňovaní poškodení zdravia. Mimoriadne zvýšenie náhrady za bolesť nemôže slúžiť ako prostriedok na vyrovnanie žalobcom subjektívne pociťovanej nedostatočnosti materiálneho vyjadrenia odškodnenia za poškodenie zdravia podľa právnej úpravy obsiahnutej vo vyhl. č. 32/1965 Zb. Už náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 2.066,32 eura vyplatená žalobcovi v základnej výmere 1037,5 bodov na základe znaleckých posudkov S.. I. a O.. S.. I. vyjadrovala existenciu nepriaznivých dôsledkov poškodenia zdravia pre bežné úkony žalobcu a pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb (§ 4 ods. 1 vyhl. č. 32/1965 Zb.), čo znamená, že už v samotnom základnom bodovom ohodnotení (§ 6 ods. 1 vyhl. č. 32/1965 Zb.) bola zohľadnená okolnosť, že žalobca bol vplyvom následkov utrpeného zranenia obmedzený vo svojich možnostiach týkajúcich sa zabezpečovania si každodenných potrieb, vykonávania bežných úkonov, voľby povolania, účasti na kultúrnej či športovej činnosti či v iných formách osobného či spoločenského uplatnenia. S ohľadom na výsledky vykonaného dokazovania na odvolacom pojednávaní považoval odvolací súd, so zreteľom na dopad nepriaznivých následkov poškodenia zdravia žalobcu, na jeho ďalšie možnosti uplatnenia v živote a v spoločnosti za primerané zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 5 násobok základného bodového ohodnotenia. Žalobca však pred úrazom nedisponoval takými výnimočnými, jedinečnými individuálnymi schopnosťami, zručnosťami, vedomosťami, znalosťami v niektorej z oblastí spoločenského uplatnenia, ktoré by odôvodňovali ním požadované zvýšenie. Posudzovanie primeranosti

zvýšenia odškodnenia musí byť založené na objektívne preukázateľných skutočnostiach, bez ohľadu na subjektívne pociťovanie a prežívanie vzniknutej ujmy poškodeným. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil podľa § 388 zákona č. 150/2016 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 44.737,10 eura a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Odvolací súd dospel k záveru, že v danej veci si žalobca uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 440.815,23 eura, ktorý je zjavne neprimeraný vo vzťahu k náhradám priznávanými v obdobných prípadoch rozhodnutiami súdov, ktorých znalosť právnym zástupcom žalobcu bolo možné predpokladať (poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. februára 2020 sp. zn. IV. ÚS 652/2018). Pokiaľ žalobca v súvislosti s aplikáciou § 257 CSP poukázal na jeho zranenia zavinené mu inou osobou, ktoré narušili jeho zdravotnú, pracovnú a psychickú pohodu, odvolací súd dospel k záveru, že vzhľadom na predmet konania, ktorým je škoda na zdraví a na nepriaznivú sociálnu situáciu žalobcu zapríčinenú poškodením zdravia, sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré odôvodňujú nepriznanie náhrady trov konania úspešnému žalovanému a intervenientovi na jeho strane.

7. Proti tomuto, v poradí druhému rozhodnutiu krajského súdu, podal dovolanie žalobca aj žalovaný.

7.1. Žalobca podal dovolanie voči II. výroku rozhodnutia odvolacieho súdu a jeho prípustnosť odvodzoval z ustanovení § 420 písm. f) a z opatrnosti § 421 ods. 1 písm. a), b), c) CSP. Pri odôvodňovaní prípustnosti dovolania poukázal aj na právny názor Veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia vo veci IVObd 2/2020, ako aj na nález Ústavného súdu SR z 2. apríla 2020, sp. zn. I. ÚS 387/2019, nález Ústavného súdu SR z 9. februára 2021, č. k. IV. ÚS 479/2020-82 a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 6. októbra 2020, sp. zn. I. ÚS 115/2020-62. Tiež poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 25. júna 2020 so sp. zn. 8Cdo/266/2019. Právnu otázku, ktorú riešil odvolací súd bolo potrebné vymedziť ako posúdenie miery úspechu účastníka v súdnom konaní, ktorého výsledok závisel od voľnej úvahy súdu, resp. znaleckého posúdenia, v prípade čiastočného priznania nároku pre účely priznania náhrady trov konania. Odvolací súd túto právnu otázku posúdil nesprávne. Dovolací súd vo svojej rozhodovacej praxi už rozhodoval právnu otázku miery úspechu v konaní závislom od úvahy súdu a znaleckého posúdenia, avšak za pôvodnej právnej úpravy (OSP), ktorá poznala čiastočný úspech v súdnom konaní, pričom aktuálne platný CSP takúto úpravu nepozná. Zmena právneho predpisu však nemá vplyv na uvedené vymedzenie právnej otázky ako takej. Z opatrnosti však sekundárne prípustnosť dovolania vyvodil aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP nakoľko, aktuálne platný CSP nemá ustanovenie upravujúce čiastočný úspech v konaní a dovolací súd mieru úspechu v konaní závislom od úvahy súdu a znaleckého posúdenia podľa CSP, podľa verejne prístupných registrov rozhodnutí najvyšší súd, ešte neposudzoval. Odvolací súd v uvedenej časti napadnutým rozhodnutím nesprávne nepriznal žalobcovi náhradu trov konania aj napriek skutočnosti, že zmenil rozhodnutie prvostupňového súdu v merite veci a žalobcovi priznal odškodnenie za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v celkovej výške 44.737,10 eura. Odvolací súd uviedol, že je podľa jeho názoru správne, ak v konaniach kde úspech vo veci závisí od úvahy súdu, prípadne znaleckého posúdenia, súd rozhodne o miere úspechu účastníka v konaní podľa bežného matematického prepočtu úspechu v súdnom konaní počítaného podľa výšky priznaného nároku žalobcovi a ubránenej sumy žalovaným tak, ako je tomu v iných konaniach, v ktorých si účastník uplatňuje plnenie vyjadrené v peniazoch. Týmto postupom, podľa názoru žalobcu, odvolací súd prekročil mieru porušenia procesných práv, čím nadobudol intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces. V danom prípade ide najmä o právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojeného so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti), nakoľko pri svojom rozhodnutí o miere úspechu v konaniach závislých od úvahy súdu a znaleckého dokazovania ignoroval ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu a Ústavného súdu Slovenskej republiky. Dovolací súd otázku miery úspechu v konaní, kde je úspech závislý od úvahy súdu a znaleckého posúdenia, aj pri čiastočnom úspechu v súdnom konaní, už riešil v niekoľkých konaniach. Išlo však o konania podľa právnej úpravy podľa OSP. Rozhodnutie odvolacieho súdu sa od doterajšej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu odlišuje v posúdení miery úspechu žalobcu, ktorý v žalobnom návrhu pred súdom uplatňoval zaplatenie istiny 440.815,23 eura a úspešný bol v časti 44.737,10 eura, čo predstavuje podľa názoru odvolacieho súdu cca. 10 %-ný úspech. Podľa rozhodovacej praxe dovolacieho súdu však v konaniach, kde úspech vo veci závisí od

úvahy súdu, prípadne znaleckého posúdenia, je pre úspech v konaní určujúce, akú výšku tejto náhrady mu priznal súd, nie akú žiadal žalobca. Vo výške akú žalobcovi priznal súd je potom žalobca 100 % úspešný. V tejto súvislosti žalobca zároveň poukázal aj na rozhodnutia dovolacieho súdu so sp. zn. 3MCdo/14/2009, 5MCdo/2/2009, 2MCdo/3/2006, 1MCdo/7/2003, 1MCdo/4/2007, 3MCdo/9/2007 a 4MCdo/3/2012. Vo všetkých uvedených rozhodnutiach dovolací súd teda otázku úspechu v konaniach, kde úspech vo veci závisí od úvahy súdu, prípadne znaleckého posúdenia, posudzuje tak, že pre úspech v konaní je určujúce, akú výšku tejto náhrady mu priznal súd, nie akú žiadal žalobca. Na rozdiel od názoru dovolacieho súdu bolo potrebné aplikovať zásadu úspechu v konaní aj podľa novej úpravy podľa § 255 ods. 1 CSP, a považovať žalobcu za plne úspešnú stranu sporu, keďže výška ním uplatneného plnenia závisela od úvahy súdu, a to napriek tomu, že čo sa týka výšky uplatnených nárokov, nebolo žalobcovi vyhovieť v celom rozsahu. Právnu teóriu i praxou akceptovaný názor, podľa ktorého zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Žalobca tiež poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 4. februára 2021, sp. zn. III. ÚS 475/2018-31, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 15. apríla 2020, sp. zn. II. ÚS 399/2019, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 56/2017, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 19. mája 2009 sp. zn. II. ÚS 82/09, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 26. mája 2020 sp. zn. III. ÚS 474/2018, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 19. apríla 2017 sp. zn. I. ÚS 204/2017, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10. septembra 2020 sp. zn. II. ÚS 397/2020. Poukázal na fakt, že odvolacím súdom použité charakteristiky žalobného návrhu žalobcu ako „zjavne bezúspešné uplatňovanie práva“ a „zjavne nadsadená výška práva“ nereflektujú zásadnú skutočnosť, že o existencii a prípadnej výške tohto práva (nároku) žalobcu v tomto type konaní rozhoduje výlučne súd a že poškodený nie je a nemusí byť odborníkom na zdravotníctvo. Odvolací súd pri nepriznaní úspechu žalobcu v konaní argumentuje, že ide o nadsadenú výšku uplatneného nároku v obdobných prípadoch. Pri odškodnení zdravia súdy posudzujú ročne niekoľko stoviek individuálnych nárokov, kde ich snaha o zjednocovanie obdobných prípadov pod zámienkou ľahšieho rozhodovania inštitúcií o výške takýchto nárokov neobstoja a je v rozpore s ústavne garantovaným právom jednotlivca na úplnú a individuálnu náhradu vzniknutej škody. V predmetnej veci išlo o individuálne posudzovanú škodu na zdraví, tak ako pri každom inom prípade škody na zdraví, kde súd každý prípad poškodeného posudzuje jednotlivo, podľa jeho konkrétnych zdravotných, ako aj telesných dispozícií, jeho imunity, doterajšieho individuálneho životného štýlu, ale aj konkrétnej sociálno-ekonomickej situácie. Aj preto zákonodarca ponechal posudzovanie takýchto prípadov odškodňovania na voľnú úvahu súdu podporovanú znaleckým dokazovaním. Žalobca vo svojom dovolaní ďalej poukázal na právny názor veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu v právnej veci IVObo/2/2020. Pri rozhodnutiach súdov o zvýšení odškodnenia za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia alebo o nemajetkovej ujme v konaniach o ochranu osobnosti, alebo konaniach, kde existencia nároku závisela od voľnej úvahy súdu alebo znaleckého posúdenia, až do momentu rozhodnutia súdu o existencii nároku a jeho výške, tento nárok neexistuje. Ide tu o tzv. konštitutívne rozhodnutie súdu. Odvolací súd teda nesprávne právne posúdil právnu otázku plného úspechu v konaní, ktorého výsledok závisel od úvahy súdu alebo znaleckého dokazovania, nakoľko žalobca bez pochybností preukázal, že predmetná právna otázka bola dovolacím súdom rozhodovaná odlišne, a že žalobca, hoci aj len čiastočne úspešný v konaní, ktorého výsledok závisí od úvahy súdu alebo znaleckého dokazovania, má plný úspech vo veci. Žalobca teda navrhol rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 21. septembra 2021 č. k. 8Co 96/2020 v časti, v ktorej žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania zrušiť a vec v rozsahu zrušenia vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a aby žalobcovi priznal náhradu trov dovolacieho konania.

7.2. Žalovaný podal dovolanie proti rozhodnutiu krajského súdu v celom rozsahu a odôvodnil ho ustanoveniami § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP s tým, že sa s právnym záverom, ku ktorému dospel krajský súd nestotožňuje, rozhodnutie považuje za nesprávne a nedostatočne odôvodnené. Odvolací súd sa nevenoval právnej argumentácii žalobcu ohľadom toho, kto sa považuje za prevádzkovateľa vozidla. Závery dovolacieho súdu týkajúce sa spochybnenia dôveryhodnosti Dodatku považoval za rozhodujúce a za rozhodujúce považoval aj zápis žalovaného ako držiteľa vozidla v evidencii vozidiel a tak ustálil záver, že prevádzkovateľom vozidla bol žalovaný a z dôvodu, že na Dodatku bol dátum podpisu doplnený rukou. Na základe Dodatku nový nájomca vozidla - spoločnosť X. s r. o. prevzal v zmysel ustanovenia § 531 ods. 1 Občianskeho zákonníka za pôvodného nájomcu - Z. Š.

- X. záväzok z titulu Leasingovej zmluvy. Predmetom Leasingovej zmluvy bol záväzok nájomcu uhrádzať dohodnuté leasingové splátky v sume 5.854,00 Sk za leasing vozidla zn. Škoda Pick - Up 1,9D. Dodatkom, na strane nájomcu došlo k zmene subjektu z pôvodného nájomcu na nového, ktorým bola spoločnosť X. s r. o. Nový nájomca pokračoval v leasingovej zmluve za podmienok, ktoré boli pôvodne dohodnuté pri jej podpise. S týmto prevzatím záväzku súhlasil veriteľ - vlastník vozidla BPT LEASING, a. s. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Hradci Králové, sp. zn. 25Co/558/1998, v zmysle ktorého za prevádzkovateľa vozidla je potrebné považovať toho, kto má právnu a súčasne faktickú možnosť užívať, teda sám organizovať jeho prevádzku na plnenie účelu. V prípade, že dôjde ku škode na automobile, ako predmete leasingu, je potrebné považovať leasingového dlžníka (nájomcu) za prevádzkovateľa. Taktiež dovolací súd vyslovil záver, že ten kto je v zmysle leasingovej zmluvy nájomcom motorového vozidla s právom odkúpiť ho, stáva sa momentom prevzatia predmetu leasingu prevádzkovateľom prenajatého motorového vozidla, ktorý zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov podľa § 427 až § 432 Občianskeho zákonníka. V zmysle vyššie uvedeného odo dňa účinnosti Dodatku, s vozidlom disponovala a užívala ho spoločnosť X. s r. o., ktorej spoločníkom a konateľom bol aj K. Š.. Práve K. Š. viedol predmetné vozidlo 29. mája 2003 a spôsobil dopravnú nehodu. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III z 10. novembra 2005, sp. zn. 4T/93/04 bol uznaný vinným a príslušný súd K. Š.X. zaviazal na náhradu škody žalobcovi v sume 63.975,00 Sk. Keďže za prevádzkovateľa sa považuje najmä vlastník, ale aj taký, ktorý ešte nezaplatil kúpnu cenu a nie je evidovaný v príslušnom registri ako držiteľ dopravného prostriedku, per analogiam sa za prevádzkovateľa teda považuje aj nový nájomca napriek tomu, že k zmene držiteľa v evidencii vozidiel nedošlo. Nový nájomca prevzal všetky záväzky, ktoré vyplývali z Leasingovej zmluvy a s týmto prevzatím záväzku veriteľ - vlastník vozidla BPT LEASING, a. s. súhlasil, tzn. postúpenie bolo platné a účinné. Právne s vozidlom mohol disponovať iba vlastník, t. j. prenajímateľ, tzn. že tak ako pôvodný nájomca, ani nový nájomca neboli oprávnení s vozidlom nakladať a dokumentácia k predmetu leasingu - vozidla bola uchovaná u prenajímateľa. Pojem prevádzkovateľ nemožno zamieňať s pojmom držiteľ vozidla. Zápis v príslušnej evidencii motorových vozidiel je právne irelevantný z hľadiska určenia zodpovednosti. Zápis má iba evidenčný charakter. Má vplyv len na trvanie povinného zmluvného poistenia. S poukazom na uvedené vyplýva, že v čase dopravnej nehody, t. j. 29. mája 2003, žalovaný nebol vlastníkom predmetného motorového vozidla, nebol nájomcom predmetného motorového vozidla, nebol vodičom predmetného motorového vozidla a nebol ani oprávneným držiteľom predmetného motorového vozidla, lebo nemal faktickú ani právnu moc nad vozidlom. Na základe uvedeného nebol prevádzkovateľom predmetného vozidla podľa § 427 Občianskeho zákonníka a nebol ani zodpovedným za vzniknutú škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Dovolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že Dodatok považuje za nevierohodný dôkaz a žalovaný týmto dôkazom podľa dovolacieho súdu nepreukázal, že v čase dopravnej nehody nebol prevádzkovateľom vozidla. Za relevantné dovolací súd považuje osvedčenie o evidencii časť I a časť II a technické osvedčenie, pričom odkazuje na ustanovenie § 23 ods. 1 písm. c) zákona č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ustanovenie § 39 ods. 1 zákona č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Predmetné právne predpisy v čase dopravnej nehody neboli platné a účinné. Tento právny názor prevzal aj odvolací súd a Dodatok taktiež nepovažoval za vierohodný z dôvodu, že nedošlo k zmene držiteľa v evidencii vozidiel. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na odbornú literatúru, z ktorej vyplývajú závery, že definície pojmu prevádzkovateľ vo verejnoprávnych predpisoch slúžia na vymedzenie podmienok a pravidiel prevádzkovania vozidiel, definícia upravená vo verejnoprávnom predpise nie je totožná s definíciou tohto pojmu a s tým spojenou zodpovednosťou v zmysle definícií v Občianskom zákonníku, v súvislosti s ustanovením § 427 Občianskeho zákonníka treba skúmať či bola splnená podmienka faktickej a právnej možnosti disponovať s vozidlom bez ohľadu na to, či bol splnený status prevádzkovateľa v zmysle verejnoprávnych predpisov. Pojem vlastník (držiteľ) vozidla nemožno stotožniť s pojmom držiteľ motorového vozidla v zmysel príslušných administratívnych predpisov. V zmysle verejnoprávnych predpisov držiteľom vozidla je osoba zapísaná v osvedčení o evidencii časť I a časť II, ako držiteľ osvedčenia alebo takáto osoba zapísaná v osvedčení vydanom v cudzine. Toto vymedzenie pojmu držiteľ motorového vozidla má význam len z evidenčného hľadiska a nie je vyjadrením skutočnej právnej moci nad vozidlom. V čase dopravnej nehody žalovaný nemal právnu a faktickú moc nad vozidlom, všetky práva a povinnosti z Leasingovej zmluvy postúpil Dodatkom na

nového nájomcu, spoločnosť X. s r. o. Túto skutočnosť žalovaný relevantne preukázal, Dodatok bol platne uzavretý, podpísaný všetkými účastníkmi zmluvného vzťahu. Odvolací súd sa vyššie uvedenými argumentmi, ktoré tvorili podstatnú časť argumentácie žalovaného v rámci konania na súde prvej inštancie, ako aj v odvolacom konaní, vôbec nezaoberal, ani neuviedol, prečo tieto argumenty nie sú relevantné, čím došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Žalovaný je toho názoru, že napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu došlo tiež k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu tým, že odvolací súd v časti právneho posúdenia vierohodnosti (neplatnosti) dôkazu - Dodatku k Leasingovej zmluve, ktorým žalovaný postúpil všetky práva a povinnosti z Leasingovej zmluvy; odvolací súd vydal prekvapivé rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu predvídať, čím bola žalovanému odmietnutá možnosť skutkovo a právne argumentovať najmä k právne relevantnej otázke platnosti právneho úkonu a odvolací súd sa neriadil ustanovením § 193 CSP. Odvolací súd sa v napadnutom rozsudku odklonil od uznesenia najvyššieho súdu zo 17. októbra 2011 sp. zn. 7Cdo/42/2010 a od uznesenia najvyššieho súdu z 21. marca 2018 sp. zn. 7Cdo/1/2018 iným právnym posúdením veci odvolacím súdom, ako bol doterajší priebeh sporovej veci, nakoľko sa súd prvej inštancie ako aj odvolací súd primárne zaoberali pasívnou legitimačiou žalovaného. Až v napadnutom rozsudku odvolací súd prvýkrát vyslovil záver o neexistencii (neplatnosti) Dodatku. Pri nájme, resp. leasingu motorového vozidla nie je jednoznačne stanovený spôsob možnosti zistenia zodpovednostného subjektu z prevádzky motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda. Uvedeným bol narušený inštitút právnej istoty, deklarovaný v čl. 2 CSP a nebolo možné očakávať rozhodovanie sporov v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a tým zabezpečiť ich predvídateľnosť. Doterajší priebeh sporovej veci nasvedčoval tomu, že závery či už súdu prvej inštancie alebo odvolacieho súdu sa zhodujú a v rozhodovacej činnosti sú jednotné. V poradi druhýkrát bola žaloba žalobcu zamietnutá a rozsudok súdu prvej inštancie bol potvrdený aj odvolacím súdom. Predmetná sporová vec je založená na tom istom skutkovom základe, kedy sa súdy zamerali iba na otázku posúdenia pasívnej legitimačie. Žalovaný preto napadnutý rozsudok považoval za porušenie princípu právnej istoty a za odklon od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Žalovaný poukázal na príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré jednoznačne definujú, za akých okolností právny úkon považuje za neplatný. Predmetné ustanovenia, ako aj platná judikatúra najvyššieho súdu nepojednávajú o tom, že by dátum dopísaný perom spôsoboval neplatnosť právneho úkonu. Je bežnou praxou, že zmluvná strana, ktorá zmluvu alebo iný právny úkon podpisuje napr. ako posledná, perom doplní dátum uzavretia, prípadne nad podpisom každej zmluvnej strany je ponechaný priestor na doplnenie dátumu, kedy reálne dôjde k podpisu zmluvy alebo iného obojstranného alebo viacstranného právneho úkonu. Dátum na Dodatku, ktorý bol dopísaný perom, nemôže mať vplyv na určitosť alebo zrozumiteľnosť právneho úkonu. Takáto skutočnosť nerobí právny úkon neurčitým ani nezrozumiteľným, nakoľko význam Dodatku je nepochybný, keďže z jeho obsahu jednoznačne vyplýva prevzatie leasingu novým nájomcom, spoločnosťou X. s r. o. Zmluvné strany jasne a zrozumiteľne prejavili svoju vôľu a to postúpiť práva a povinnosti z Leasingovej zmluvy na spoločnosť X. s r. o. Žalovaný zároveň uviedol, že ak by sa dátum na Dodatku napr. nenachádzal vôbec, ani táto skutočnosť nemá vplyv na platnosť takéhoto právneho úkonu. V tejto súvislosti žalovaný dal do pozornosti dovolacieho súdu judikatúru súdov Českej republiky potvrdzujúce právne závery žalovaného, a to rozsudok najvyššieho súdu z 20. septembra 2017, sp. zn. 30Cdo/5807/2016. Chýbajúci údaj o dátume uzatvorenia písomnej zmluvy nezakladá jej neplatnosť. Žalovaným predložené dôkazy neboli zo strany právneho zástupcu žalobcu počas súdneho konania nijakým spôsobom rozporované tak, že by privodili oprávnenú pochybnosť o ich pravosti a platnosti konajúcim súdom, preto zo strany žalovaného sa predložené dôkazy javili ako postačujúce a vierohodné. Žalovaný uviedol, že napadnutý rozsudok predstavuje prekvapivé rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe už zisteného skutkového stavu v pôvodnom konaní predvídať a bolo založené na iných právnych záveroch, než rozsudok súdu prvej inštancie vrátane potvrdzujúcich rozsudkov odvolacieho súdu, čím bola žalovanému odmietnutá možnosť v odvolacom konaní skutkovo a právne argumentovať. Odvolací súd sa ako prvý zaoberal platnosťou Dodatku, k tejto otázke sa vyjadroval, pričom relevantné dokazovanie v tomto smere nevykonal žiadne. Rozsudok súdu prvej inštancie zmenil práve z dôvodu údajnej neexistencie (neplatnosti) Dodatku bez toho, aby poukázal na relevantné právne predpisy súvisiace s posudzovaním platnosti právneho úkonu. Žalovaný je toho názoru, že nie je v tejto sporovej veci pasívne vecne legitimovaný a s touto vedomosťou nakladal počas trvania sporu. Absencia pasívnej vecnej legitimačie

bola v celom spore považovaná za kľúčovú, v tomto smere prebiehalo aj dokazovanie, preto žalovaný nemal dôvod navrhnúť dôkaz, ktorým by namietal výšku žalobcom uplatňovanej náhrady škody. Tým, že odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a náhradu škody žalobcovi uznal, žalovaný už nemá priestor preukázať, že napadnutým rozsudkom uznaná výška náhrady škody je neprimeraná. Teda výrok odvolacieho súdu, ktorým žalobcovi priznal mimoriadne zvýšenie odškodnenia za bolesť a s tým sťažené spoločenské uplatnenie v rozsahu spolu 44.737,10 eur považuje žalovaný za arbitrárny a v zmysle svojej odvolacej argumentácie o deformovaní dôkazov za taký, ktorý svedčí o selektívnom a jednostrannom hodnotení dôkazov. Žalovaný opätovne uviedol, že nebol škodcom, ani prevádzkovateľom vozidla a teda nebol daný žiaden zákonný dôvod na to, aby bol zaviazaný na náhradu škody. Dovolací súd vo svojom odôvodnení v bode 17 nastolil okruh dôkazných prostriedkov, s ktorými bolo potrebné sa vysporiadať, aby bolo možné prijať jednoznačné rozhodnutie o vecnej legitimácii žalovaného. Žalovaný z tohto dôvodu zastáva názor, že dovolací súd mal teda zrušiť aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátiť na ďalšie konanie. Uvedeným spôsobom v obdobne prejedávanej veci postupoval už najvyšší súd v konaní 6Cdo/154/2018. Postup odvolacieho súdu žalovaný považoval za nesprávny aj v tom, že sa neriadil ustanovením § 193 CSP. Podľa výkladu tohto ustanovenia vyplývajúcom z odbornej literatúry, vo vzťahu k viazanosti civilného súdu inými rozhodnutiami, je treba vychádzať z výroku o vine ako z celku, brať do úvahy jeho právnu aj jeho skutkovú časť, ktorá deklaruje nielen zavinené protiprávne konanie páchatel'a - škodcu, ale aj vznik škody, jej výšku a existenciu príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a vzniknutou škodou. A pokiaľ trestný súd vo výroku odsudzujúceho rozsudku ustálil, že následkom spáchania trestného činu je vznik škody v určitej minimálnej výške, je civilný súd povinný takto zistené závery trestného súdu v celom rozsahu rešpektovať. Okresný súd Bratislava III v trestnom konaní voči obžalovanému K. Š. v odsudzujúcom rozsudku ustálil, že škodca je K. Š., ktorý za spôsobenú škodu zodpovedá a je povinný súdom určenú výšku škody žalobcovi nahradiť. Žalovaný tiež uviedol, že záväzok, ktorý mu vyplýva z napadnutého rozsudku a to uhradiť žalobcovi sumu 44.737,10 eura z titulu nároku na mimoriadne zvýšenie náhrady škody, je pre neho likvidačný. V prípade ak by žalovaný bol povinný zaplatiť žalobcovi v tejto fáze sumu uloženú napadnutým rozsudkom a následne by bolo dovolanie úspešné je viac než pravdepodobné, že žalovaný by sa o uhradenú pohľadávku žalobcu musel súdiť alebo by sa jej žalovaný vôbec nemohol domôcť. Žalovaný je preto názoru, že možná ujma žalovaného hroziaca v prípade neodloženia vykonateľnosti napadnutého rozsudku prevyšuje do úvahy prichádzajúcu ujmu žalobcovi. Z týchto dôvodov žalovaný žiada dovolací súd, aby odložil vykonateľnosť rozsudku odvolacieho súdu a zároveň žiada, aby dovolací súd rozhodol tak, že zmení rozsudok odvolacieho súdu tak, že žalobu zamieta a že žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy dovolania konania, odvolacieho konania a konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100 %.

8. K dovolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca s tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za vecne správne a spravodlivé. Žalovaný napadol rozsudok odvolacieho súdu z dôvodov, ktoré nenastali a preto je dovolanie v predmetnej veci nepripustné. Žalovaný v dovolaní argumentuje odbornými názormi Z. P., ktorý je však výkonným riaditeľom Slovenskej kancelárie poisťovateľov, ako záujmového združenia všetkých komerčných poisťovní, ktoré v Slovenskej republike poskytujú povinné zmluvné poistenie, preto je jeho názor v predmetnej veci zaujatý. Ako už medzičasom vyplýva z ustálenej judikatúry európskych aj slovenských súdov, do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov a ani právo na to, aby bol pred súdom úspešný. Žalovaný v dovolaní rozsiahlo uvádza, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je prekvapivý, vysvetľuje jeho právny pohľad na označenie prevádzkovateľ a držiteľ vozidla avšak v celom texte dovolania žalovaný nevenuje pozornosť argumentácii najvyššieho súdu uvedenej v bodoch 13. až 16. uznesenia z 11. decembra 2019, pričom v bode 28. dovolania žalovaný len konštatuje ako argumentoval súd. Nevenoval sa dôkaznej sile ním predložených dôkazov. Najvyšší súd uviedol, že z dovtedy predložených dôkazov, nevyplývajú také závery aké si žalovaný želal. Avšak najvyšší súd uviedol, že nepovažuje zatiaľ unesenie dôkazného bremena žalovaným o absencii jeho pasívnej legitimácie za úspešné. Bolo na žalovanom, aby predložil silnejší dôkaz, ktorý by potvrdil pravdivosť jeho tvrdenia. Nejde tu o žiadny náhly, prekvapivý ani procesným pravidlám priečiaci sa postup odvolacieho súdu. Pred krajským súdom mohol žalovaný navrhovať a predkladať dôkazy, ale je iba na súde, ako následne vyhodnotí dôkaznú silu sporovými stranami predložených dôkazov. Ako sa

uvádza v odôvodnení uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/12/2018, ktorého právnym názorom je odvolací súd viazaný (§ 455 CSP) na strane 9. Žalovaný argumentuje aj rozhodnutím Krajského súdu v Hradci Králové, ktoré však nemožno zaradiť do rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Odklon dovolacieho súdu od rozhodovacej praxe žalovaný odôvodnil a podporil dvoma uzneseniami najvyššieho súdu. Uznesenie zo 17. októbra 2011 so sp. zn. 7Cdo/42/2010 je pre predmetnú vec nepoužiteľné, nakoľko v tejto veci súd pochybil tým, že rozhodol len o časti žalobného petitu. Druhé uznesenie z 21. marca 2018 so sp. zn. 7Cdo/1/2018, ktorým žalovaný odôvodňuje odklon dovolacieho súdu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu opäť na predmetnú právnu vec nepoužiteľný. Dovolací súd tu konštatuje prekvapivosť rozhodnutia dovolacieho súdu a odňatie možnosti konať pred súdom z dôvodu, že odvolací súd opieral svoje rozhodnutie o iné zákonné ustanovenie ako prvostupňový súd. Žalovaný tak nepreukázal odklon od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu ako podmienku prípustnosti dovolania v predmetnej veci. Tiež ďalej argumentuje, že priebeh konania nasvedčoval tomu, že závery konania pred prvostupňovým aj odvolacím súdom sú jednotné. Už odvolací súd vo svojom uznesení z 27. mája 2014 spochybnil záver súdu prvého stupňa a vrátil mu vec na ďalšie konanie práve vo veci pasívnej legitimácie. Rovnako tak nemožno o prekvapivom postupe súdu hovoriť v otázke rozsahu a výšky náhrady škody na zdraví. Počnúc petitom žaloby, ako aj v priebehu konania sa súd aj účastníci konania vyjadrovali k výške a rozsahu uplatneného nároku na náhradu škody na zdraví. Intervenient sa k nároku žalobcu vyjadroval niekoľkokrát aj písomne a aj ústne v konaní pred odvolacím súdom súladne so žalovaným. Odvolací súd ponechal stranám aj dostatočnú lehotu na predloženie návrhov na dokazovanie v merite veci. Názorom, že rozhodujúci je samotný prevod vozidla bez ohľadu na evidenčné úkony vykonané pred orgánom polície žalovaný popiera aj tzv. princíp objektívnej zodpovednosti, po právnej stránke zodpovednosť držiteľa vozidla za niektoré skutky vodiča. Žalovaný bol v návrhu označený na základe Oznámenia o dopravnej nehode ako držiteľ vozidla. Z tohto dokumentu žiadny poškodený nevie zistiť či ide o vlastníka alebo nájomcu, stačí že je odporca zapísaný v technickom preukaz ako držiteľ vozidla. Žalobca uviedol, že súhlasí s názorom právneho zástupcu žalovaného, že pojem prevádzateľ (prevádzkovateľ) nie je v Občianskom zákonníku vymedzený, a že je ním (aj podľa judikatúry súdov v Slovenskej republike) v zásade osoba, ktorá má faktickú aj právnu možnosť trvale disponovať s vozidlom. V ostatnom sa pridržiал svojich argumentov uvedených v doterajších vyjadreniach a podaniach (odvolania aj dovolania), a navrhol dovolanie žalovaného ako nedôvodné zamietnuť, alternatívne odmietnuť, pričom v oboch prípadoch si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania.

9. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril aj žalovaný, ktorý uviedol, že žalovaný s napadnutým rozsudkom nesúhlasí v celom rozsahu, rovnako nesúhlasí ani s dôvodmi tohto rozhodnutia súdu, pričom podal proti napadnutému rozsudku prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie, z dôvodu, že právny záver, ku ktorému dospel odvolací súd je nesprávny a nedostatočne odôvodnený, preto v dovolaní navrhol, aby bol rozsudok dovolacieho súdu zrušený a vrátený na ďalšie konanie a žalovanému bol priznaný nárok na náhradu trov konania. Žalovaný sa v celom rozsahu nestotožnil s dovolacími dôvodmi, ktoré žalobca uviedol v dovolaní. Dovolanie žalobcu je neprípustné a nedôvodné. Žalovaný sa v celom rozsahu pridržiал tvrdení, ktoré sú obsahom dovolania žalovaného z 1. februára 2022.

10. K dovolaniu žalobcu aj žalovaného sa vyjadril intervenient, ktorý k dovolaniu žalobcu uviedol, že aj napriek tomu, že nesúhlasí s rozhodnutím dovolacieho súdu o priznaní čiastky 44.737,10 eura žalobcovi, stotožňuje sa s postupom dovolacieho súdu v otázke priznania, resp. nepriznania trov konania, ktoré odvolací súd vysvetlil v bode 29. a 30. predmetného rozsudku, a ktoré odôvodnil aplikáciou § 257 CSP, pričom poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10. októbra 2018 sp. zn. I. ÚS 168/2018, resp. na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 27. augusta 2020, sp. zn. II. ÚS 225/2020.

11. Posúdením návrhu žalovaného o odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia najvyšší súd nezistil splnenie podmienok pre vyhovieť návrhu v zmysle ustanovenia § 444 ods. 2 CSP, a preto v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je nielen prípustné, ale aj dôvodné a dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť.

13. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

14. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolačný dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

16. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Keďže žalobca dovolaním napadol výrok o trovách konania obsiahnutý v rozhodnutí odvolacieho súdu, dovolačný súd sa najskôr zaoberal otázkou prípustnosti podaného dovolania. Základným znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie podľa § 420 CSP prípustné je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP irelevantné, či k dovolaateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo. Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení zo 17. septembra 2019 č. k. I. ÚS 387/2019-26 poukázal na to, že problematikou prípustnosti opravných prostriedkov podľa Civilného sporového poriadku sa zaoberal v uznesení sp. zn. I. ÚS 275/2018 z 15. augusta 2018 (rozhodnutie č. 74/2018 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 2018, s. 1270), v ktorom vyslovil, že „...ustanovenie § 420 CSP zakotvuje prípustnosť dovolania v alternatíve buď proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, t. j. proti rozhodnutiu majúcej hmotnoprávny charakter, alebo proti rozhodnutiu, ktoré síce nemá charakter rozhodnutia o matérii konania, t. j. nejde síce o rozhodnutie vo veci samej, ale ide o rozhodnutie, ktorým odvolací súd o danej otázke rozhodovanie končí inak ako meritórnym (hmotnoprávnym) rozhodnutím vo veci samej...“. Za rozhodnutie, ktorým sa konanie pred odvolacím

súdom o danej otázke končí, teda možno považovať rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní inak ako jeho vecným prejednaním (t. j. rozhodnutie o odmietnutí odvolania alebo o zastavení odvolacieho konania), rozhodnutie odvolacieho súdu o zastavení konania z dôvodu späťvzatia žaloby po rozhodnutí prvoinštančného súdu a pred rozhodnutím odvolacieho súdu (§ 370 CSP) a uznesenie, ktorým odvolací súd potvrdil alebo zmenil prvostupňové uznesenie o otázke, ktorej vyriešenie sa týmto uznesením končí, pričom spravidla pôjde o uznesenia odvolacieho súdu, ktorými rozhodol o odvolaní proti uzneseniam podľa § 357 CSP, ktoré síce možno v dovolacom konaní preskúmať z dôvodov zmätočnosti uvedených v § 420 CSP, avšak z dôvodov zásadnej právnej významnosti sú v zmysle § 421 ods. 2 CSP z prieskumu dovolacím súdom vylúčené. Podľa § 357 písm. m) CSP jedným z uznesení, proti ktorým je prípustné odvolanie a ktoré sú tak v danej nimi riešenej otázke s konečnou platnosťou preskúmateľné v rámci odvolacieho konania, je aj uznesenie, ktorým prvoinštančný súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania s konečnou platnosťou, takže rozhodnutie odvolacieho súdu o tomto odvolaní je v otázke nároku na náhradu trov konania rozhodnutím konečným (ktorým sa konanie v tejto otázke nároku končí, pozn.), a teda ho možno v zmysle už uvedeného považovať za rozhodnutie preskúmateľné v dovolacom konaní z dôvodov zmätočnosti ako rozhodnutie, ktorým sa konanie končí“.

18. Všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže postupom, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo strany sporu na súdnu ochranu. Či je základné právo na súdnu ochranu naplnené reálnym obsahom (čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 46 ods. 4 ústavy) určuje zákonná úprava náhrady trov konania obsiahnutá v Občianskom súdnom poriadku účinnom do 30. júna 2016 (§ 142 a nasl.), resp. v Civilnom sporovom poriadku účinnom od 01. júla 2016 (§ 255 a nasl.). Procesné predpisy upravujúce rozhodovanie o náhrade trov konania preto treba vykladať v súlade s obsahom a účelom základného práva na súdnu ochranu. Trovy vynaložené účastníkom konania (sporovou stranou) v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná obrana proti takému tvrdenému nároku. Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle čl. 47 ods. 2 ústavy; trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené trovy konania považujú. Trovy potrebné na účelne vynaloženie alebo ochranu práva sa však nemôžu posudzovať ako celok, a to aj keď má účastník (sporová strana) nárok na náhradu trov konania, pretože mal vo veci plný úspech, každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne; to platí aj pre trovy právnej služby (viď. II. ÚS 78/03, III. ÚS 481/2015, IV. ÚS 83/2018).

19. Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o náhrade trov konania pre existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP konštatoval dovolací súd vo viacerých svojich rozhodnutiach (8Cdo/266/2019, 8Cdo/111/2019, 4Cdo/70/2020, 4Cdo/155/2020, 4Cdo/69/2022, 2Cdo/89/2020 a iné).

20. Žalobca vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP je názoru, že odvolací súd prekročil mieru porušenia procesných práv, čím nadobudol intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces, najmä právo na predvídateľnosť rozhodnutia, zachovanie rovnosti strán v konaní a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti). Je názoru, že odvolací súd nesprávne nepriznal žalobcovi náhradu trov konania aj napriek skutočnosti, že zmenil rozhodnutie prvostupňového súdu v merite veci a žalobcovi priznal odškodnenie za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v celkovej výške 44.737,10 eura. Uviedol, že náhradu trov konania odvolací súd žalobcovi nepriznal „nakolko podľa jeho právneho názoru aplikácia zásady úspechu pri priznávaní náhrady trov v situáciách, keď rozhodnutie o výške nároku závisí od úvahy súdu, musí mať svoje vnútorné limity, pretože ináč by bolo v rozpore s rozumným usporiadaním procesných vzťahov, aby za situácie zjavne bezúspešného uplatňovania práva, nie síce v jeho základe, ale v podobe jeho neprimeranej a zjavne nadsadenej výšky vo vzťahu k tej, ktorá v obdobných veciach vyplýva napríklad z ustálenej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, bola žalobcovi priznaná ochrana v podobe zachovania jeho práva na plnú náhradu trov konania proti žalovanému len preto, lebo bol úspešný v základe svojho nároku, ktorého výška však bola oproti žalobnému nároku súdom priznaná s výrazným obmedzením (nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 652/2018 z 13. 02. 2020). V súlade

so závermi vyplývajúcimi z vyššie cit. nálezu odvolací súd dospel k záveru, že v danej veci si žalobca uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 440.815,23 eura, ktorý je zjavne neprimeraný vo vzťahu k náhradám priznávanými v obdobných prípadoch rozhodnutiami súdov, ktorých znalosť právnym zástupcom žalobcu bolo možné predpokladať. Bolo preto potrebné rozhodnúť o náhrade trov celého (prvoinštančného i odvolacieho) konania podľa § 396 ods.2 CSP na základe zásady úspechu podľa § 255 ods. 2 CSP. Žalovanému a intervenientovi na jeho strane, ktorí mali v konaní prevažný úspech priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 80 %, ktoré mu vznikli v súvislosti s bránením sa proti uplatňovanému nároku. Žalobca sa domáhal zaplattenia istiny 440.815,23 eura, úspešný bol v časti 44.737,10 eura, čo predstavuje 10 %-ný úspech, žalovaný bol úspešný v časti zamietnutia žaloby o zaplattenie 396.078,13 eura, čo predstavuje jeho 90 %-ný úspech, a preto konečný úspech žalovaného v konaní je 80% (úspech v rozsahu 90 % - neúspech v rozsahu 10 %). Pokiaľ žalobca v súvislosti s aplikáciou § 257 CSP poukázal na jeho zranenia zavinené mu inou osobou, ktoré narušili jeho zdravotnú, pracovnú a psychickú pohodu, odvolací súd dospel k záveru, že vzhľadom na predmet konania, ktorým je škoda na zdraví a na nepriaznivú sociálnu situáciu žalobcu zapríčinenú poškodením zdravia, sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré odôvodňujú nepriznanie náhrady trov konania úspešnému žalovanému a intervenientovi na jeho strane.“

21. Žalobca je názoru, na rozdiel od odvolacieho súdu, že v danej veci je potrebné aplikovať zásadu úspechu v konaní aj podľa novej právnej úpravy podľa § 255 ods. 1 CSP a považovať žalobcu za plne úspešnú stranu sporu, keďže výška ním uplatneného plnenia záviselá od úvahy súdu, a to napriek tomu, čo sa týka výšky uplatnených nárokov, nebolo žalobcovi vyhovené v celom rozsahu (napr. III. ÚS 475/2018, II. ÚS 399/2019, I. ÚS 56/2017, II. ÚS 397/2020).

22. Dovolací súd konštatuje, že odvolací súd v bode 29 rozsudku poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 652/2018 z 13.2.2020 bod 41., v ktorom v okolnostiach daného prípadu meritum rozhodnutia spočíva v tom, že ÚS SR odmietol argumentáciu sťažovateľov o tom, že „úspech v základe nároku“ by mal stačiť na plnú náhradu trov, a potvrdil, že miera úspechu sa posudzuje podľa pomeru požadovanej a priznanej sumy, najmä v prípadoch, kde výška náhrady závisí od úvahy súdu. Krajský súd správne vyhodnotil ich úspech ako čiastočný.

23. Dovolací súd poukazuje na to, že v danom spore sa musí zodpovedať otázka, kto je „úspešná strana“. Žalobca, ktorý dosiahol 10 % z uplatneného nároku, je čiastočne úspešný, úplne neúspešný by bol, ak by mu nebolo priznané nič. V takom prípade súd musí zohľadniť čiastočný úspech a vychádzať zo zásady pomerného rozdelenia trov. Ak súd rozhodol, že vzhľadom na pomer úspechu/neúspechu a na konkrétne okolnosti prípadu nie je vhodné priznať trovy ani jednej strane, správna formulácia výroku o trovách konania by bola: „Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania“. Túto formuláciu CSP výslovne predpokladá v § 255 ods. 3 CSP, ak ide o čiastočný úspech a súd sa rozhodne trovy nepriznať žiadnej strane. Formulácia odvolacieho súdu v danej veci: „Žalovanému a intervenientovi náhradu trov konania nepriznáva“ je neúplná a môže pôsobiť, že žalobca by trovy mal nahradiť, hoci sa mu to neprikazuje priamo. V judikatúre sa opakovane uvádza, že ak súd rozhodne, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania, musí to aj výslovne uviesť. V danej veci výrok súdu je nejasný, nepresne formulovaný a nezodpovedá právnemu záveru. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 397/2020 zo dňa 10. 09. 2020: „V súvislosti s posudzovaním procesného úspechu strán sporu v konaní, ktorého predmetom je nárok, ktorého dôvodnosť a výšku je možné len predvídať, pretože závisí od znaleckého posudku, resp. úvahy súdu tak, ako to bolo v tejto konkrétnej veci prerokováanej všeobecnými súdmi, dáva ústavný súd do pozornosti právnou teóriou i praxou akceptovaný názor, podľa ktorého zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“

odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje.“

24. Dovolací súd poukazuje, že kľúčová veta z nálezu je ...,nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku“. To znamená, že súd nemôže žalobcu automaticky považovať za „neúspešného“ len preto, že mu nebolo priznané všetko, čo žiadal. Dovolací súd tiež poukazuje na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 475/2018 (body 42. - 45.) ktorý prejednával posudzovanie úspechu v konaní, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu a uviedol, že zmyslom novej právnej úpravy Civilného sporového poriadku nebola snaha zákonodarcu sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania koncepcne celkom odchyliť od pravidla pôvodne vyjadreného v § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Záver súdu absolútne vylučujúci osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, nemožno akceptovať a takáto interpretácia § 255 Civilného sporového poriadku súdom nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky.

25. Dovolací súd na základe uvedeného zistil vadu zmätočnosti vo výroku o trovách konania prijatého odvolacím súdom. Po zistení existencie tejto vady dovolací súd zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) rozsudok odvolacieho súdu vo výroku o trovách konania a vec mu v tejto časti za účelom nápravy uvedeného pochybenia vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

26. Prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyvodzuje aj žalovaný a je názoru, že odvolací súd sa vôbec nevenoval a) jeho právnej argumentácii ohľadom toho, kto sa považuje za prevádzkovateľa vozidla, b) odvolací súd vydal prekvapivé rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu predvídať, čím mu bola odmietnutá možnosť skutkovo a právne argumentovať najmä k právnej otázke platnosti právneho úkonu, c) odvolací súd sa neriadil ust. § 193 CSP.

27. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

28. Rovnako podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať skutkovej i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

29. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry

ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak je nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

30. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa teda odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

31. Vo vzťahu k uplatnenej námietke nedostatku odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že v posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia v zmysle § 420 písm. f) CSP.

32. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu sa vysporiadalo so všetkými podstatnými odvolacími námietkami, ostatnými rozhodujúcimi skutočnosťami, viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP), opätovne preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie nad rozsah odvolacích dôvodov na odvolacom pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP), po dokazovaní vykonanom nad rozsah § 384 CSP, pretože zákonné podmienky na opakovanie a doplnenie dokazovania splnené neboli, výsluchom žalobcu a žalovaného (§ 195 CSP) a listinnými dôkazmi.

33. K odôvodneniu právnej argumentácii ohľadom toho, a) kto sa považuje za prevádzkovateľa vozidla, dovolací súd uvádza, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí v bode 14. uviedol, že pri posudzovaní zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa § 427 Občianskeho zákonníka, odvolací súd vychádzal zo záväzného právneho názoru dovolacieho súdu, podľa ktorého výsledky vykonaného dokazovania neumožňovali prijať záver, že žalovaný nie je nájomcom motorového vozidla, pretože existujú okolnosti a dôkazy, ktoré vierohodnosť dodatku č. 1 k leasingovej zmluve, a teda aj jeho dôkaznú silu, významným spôsobom spochybňujú. V otázke unesenia dôkazného bremena odvolací súd aj po doplnení dokazovania v odvolacom konaní dospel k záveru, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno, keď bez akýchkoľvek pochybností nepreukázal pravdivosť tvrdenia, že nie je nájomcom a tým nevyvráti pravdivosť toho, čo je uvedené v evidencii vozidiel. Ani v odvolacom konaní totiž neboli pochybnosti vyslovené dovolacím súdom odstránené, keď dovolací súd zdôraznil, že už samotný fakt, že na podklade dodatku č. 1 nikdy nedošlo k zmene držiteľa v dokladoch vozidla a následne v príslušnej evidencii vozidiel, spochybňuje skutočnú existenciu tohto právneho úkonu v čase jeho datovania, resp. jeho platnosť. Vzhľadom na zápis žalovaného ako držiteľa v evidencii vozidiel, považoval ho odvolací súd za prevádzkovateľa motorového vozidla, ktorým bola žalobcovi spôsobená ujma na zdraví, čím bola daná jeho pasívna legitimácia v konaní.

34. K namietanému b) prekvapivému rozhodnutiu dovolací súd uvádza, že žalovaný v dovolaní rozsiahlo uvádza, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je prekvapivý, vysvetľuje jeho právny pohľad na označenie prevádzkovateľa a držiteľa vozidla avšak v celom texte dovolania žalovaný nevenuje pozornosť argumentácii najvyššieho súdu uvedenej v zrušujúcom uznesení z 11. decembra 2019 v bodoch 13. až 16., pričom v bode 28. dovolania žalovaný len konštatuje ako argumentoval súd. Nevenoval sa dôkaznej sile ním predložených dôkazov. Najvyšší súd v predmetnom zrušujúcom uznesení uviedol, že z dovtedy predložených dôkazov nevyplyvajú také závery aké si žalovaný želal. Avšak najvyšší súd uviedol, že nepovažuje zatiaľ unesenie dôkazného bremena žalovaným o absenciu jeho pasívnej legitimácie za úspešné. Odvolací súd na odvolacom pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP) vykonával dokazovanie aj na základe návrhov žalovaného a intervenienta. Bolo na žalovanom, aby predložil silnejší dôkaz, ktorý by potvrdil pravdivosť jeho tvrdenia. Nejde tu o žiadny náhly, prekvapivý ani procesným pravidlám priečiaci sa postup odvolacieho súdu. Pred krajským súdom mohol žalovaný navrhnúť a predkladať dôkazy, ale je iba na súde, ako následne vyhodnotí dôkaznú silu sporovými stranami predložených dôkazov. Rovnako tak nemožno o prekvapivom postupe súdu hovoriť v otázke rozsahu a výšky náhrady škody na zdraví. Počnúc petitom žaloby, ako aj v priebehu konania sa súd aj účastníci konania vyjadrovali k výške a rozsahu uplatneného nároku na náhradu škody na zdraví. Intervenient sa k nároku žalobcu vyjadroval niekoľkokrát aj písomne a aj ústne v konaní pred odvolacím súdom súladne so žalovaným. Odvolací súd ponechal stranám aj dostatočnú lehotu na predloženie návrhov na dokazovanie. Dovolenie súd nezistil, že by napadnuté rozhodnutie bolo prekvapivé. Odvolací súd postupoval v súlade so zásadou kontradiktórnosti, poskytol účastníkovi konania primeraný priestor na vyjadrenie sa ku všetkým rozhodujúcim skutkovým a právnym otázkam a rozhodnutie nepresiahlo rámec tvrdení a návrhov strán. Pokiaľ žalovaný poukazoval na odklon odvolacieho súdu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu rozhodnutím 7Cdo/42/2010 z 17. 10. 2011, tak toto rozhodnutie je pre danú vec nepoužiteľné, pretože v tejto veci súd pochybil tým, že rozhodol len o časti žalobného petitu: „Vychádzajúc zo obsahu žalobného petitu, je zrejmé, že súd prvého stupňa nerozhodol o celom určovanom návrhu (petite), odvolací súd na túto nesprávnosť neprihliadal a sám rozhodol aj o časti žaloby, o ktorej súd prvého stupňa nerozhodoval. Tým, že odvolací súd rozhodol „nečakane“ o ďalšej časti žaloby o ktorej súd prvého stupňa doposiaľ nerozhodoval, bolo žalovaným odňaté právo napadnúť odvolaním rozhodnutie súdu v uvedenej časti a prípadne i namietajú správnosť (zaujatého) právneho názoru na inštančne vyššom súde. Odvolací súd svojím postupom znemožnil žalovaným realizáciu ich procesných práv a zaťažil konanie procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f) O. s. p.“. Druhé uznesenie z 21. marca 2018 so sp. zn. 7Cdo/1/2018, na ktoré žalovaný poukazuje opäť nie je na predmetnú právnu vec nepoužiteľné. Dovolenie súd tu konštatuje prekvapivosť rozhodnutia odvolacieho súdu a odňatie možnosti konať pred súdom z dôvodu, že odvolací súd opieral svoje rozhodnutie o iné zákonné ustanovenie ako prvostupňový súd: „Dovolenie súd uzatvára, že odvolací súd bez doručenia výzvy stranám sporu, teda bez splnenia osobitného druhu tzv. manu dukčnej povinnosti založil svoje rozhodnutie na iných, nových právnych dôvodoch než súd prvej inštancie a takýmto nesprávnym postupom došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a znemožneniu práva procesnej strany, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.“ Na základe uvedeného v danej veci nemožno hovoriť že v konaní pred odvolacím súdom došlo k vydaniu prekvapivého rozhodnutia.

35. K namietanému dôvodu, že c) odvolací súd sa neriadil ust. § 193 CSP (viazanosť súdu inými rozhodnutiami) dovolací súd uvádza, že civilný súd je viazaný len výrokovou časťou trestného rozsudku o vine a treste fyzickej osoby - v tomto prípade vodiča. Nie je viazaný právnym posúdením zodpovednosti iných osôb podľa civilnoprávných predpisov o náhrade škody. Civilná zodpovednosť za škodu je širšia ako trestnoprávna zodpovednosť za spáchanie trestného činu. Zodpovednosť prevádzkovateľa motorového vozidla za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je objektívny zodpovednosť podľa § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka, teda nezávislá od zavinenia. Trestný rozsudok neurčuje, kto je zodpovedný za náhradu škody v civilnom zmysle, ale kto spáchal trestný čin. Postavenie prevádzkovateľa vozidla v civilnom práve nie je viazané na postavenie vodiča. Zodpovednosť podľa § 427 Občianskeho zákonníka resp. § 431 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje na prevádzkovateľa, aj keď on sám vozidlo neriadil, ak došlo ku škode v dôsledku prevádzky vozidla. Viazanosť podľa § 193 CSP sa nevzťahuje na právne posúdenie zodpovednosti za škodu podľa

Občianskeho zákonníka. Zodpovednosť podľa § 427 Občianskeho zákonníka je samostatná právna konštrukcia, nezávislá od trestnoprávnej zodpovednosti vodiča.

36. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že žalovaný so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama o sebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

37. Najvyšší súd dospel k záveru, že odvolací súd sa vo svojom dovolaní napadnutom rozhodnutí dostatočne dôsledne vysporiadal so všetkými námietkami žalovaného. Myšlienkový postup odvolacieho súdu je dostatočne vysvetlený s poukazom na právne závery, ktoré prijal a ktoré nadväzujú na rozhodnutie najvyššieho súdu v konaní predchádzajúce. Z uvedeného je teda zrejmé, z akých dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil. Podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Preto, vychádzajúc z obsahu spisu a rozsahu a obsahu odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, dospel dovolací súd k záveru, že predmetné rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP netrpí vadami procesného postupu, ktorými by bolo znemožnené strane uskutočňovať jej procesné práva v miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

38. Žalovaný vyvodzuje prípustnosť dovolania aj z ust. § 421 ods. 1 písm. a) resp. b) CSP.

39. Podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

40. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z predmetného ustanovenia by mal dovolateľ a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a napokon c) uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom) a len polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/67/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017). Tieto závery zduplikoval aj Ústavný súd Slovenskej republiky (I. ÚS 17/2023).

41. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže dovolací súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku

(napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/98/2017, 3Cdo/94/2018, 4Cdo/95/2017). Treba zdôrazniť, že úlohou dovolacieho súdu nie je vymedziť právnu otázku; zákonodarca túto povinnosť ukladá dovolateľovi.

42. Ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu je vytváraná najvyššími súdnymi autoritami, ktorú vyjadrujú predovšetkým rozhodnutia a stanoviská najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Rozhodovanie v súlade s ustálenou súdnou praxou je naplnením spravodlivého procesu, princípu rovnosti, právnej istoty a legitímneho očakávania strán (čl. 2 ods.1 a 2 a čl. 3 základných princípov CSP). Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané nepublikované rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnil, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (3Cdo/158/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 6Cdo/21/2017 a 6Cdo/129/2017).

43. Dovolací súd je pritom viazaný iba vymedzením právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré považuje dovolateľ za nesprávne a pri posúdení prípustnosti dovolania môže dovolací súd zohľadňovať aj svoje stanoviská a rozhodnutia, ktoré dovolateľ neoznačil (sp. zn. I. ÚS 51/2020).

44. Predmetom dovolacieho prieskumu v prejednávanej veci malo byť posúdenie dôvodnosti uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 CSP s ohľadom na vymedzenie právnej otázky dovolateľa, ktorý je názoru, že nie je v tejto sporovej veci pasívne vecne legitimovaný.

45. Žalovaný poukazuje, že v čase dopravnej nehody nemal právnu a faktickú moc nad vozidlom, všetky práva a povinnosti z leasingovej zmluvy postúpil Dodatkom na nového nájomcu spoločnosť X. s r. o. Uviedol, že v obdobných prípadoch, keď za následky z dopravnej nehody môže byť zodpovedných viac subjektov, z dôvodu väčšej právnej istoty nie je nezriedkavé, že na strane žalovaného vystupuje viac subjektov, ktorí sú žalovaní buď na základe uplatnenia ust. § 427 Občianskeho zákonníka, resp. ust. § 420 Občianskeho zákonníka, čo sa však v uvedenom prípade nestalo a právny zástupca žalobcu toto právo nevyužil. Zároveň žalobca má oprávnenie podľa ust. § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení žalobu priamo smerovať aj proti poisťovateľovi (resp. proti Slovenskej kancelárii poisťovateľov), ktorý sa tak dostáva do pozície priamo žalovaného. Táto možnosť zo strany žalobcu tiež nebola využitá. Odklon odvolacieho súdu od rozhodovacej praxe žalovaný podporil uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo/154/2018 z 22.7.2020 a rozsudkom Najvyššieho súdu ČR 30Cdo/5807/2016.

46. V rozhodnutí 6Cdo/154/2018 z 22. 7. 2020 dovolací súd uviedol: „O odlišný prípad by išlo v prípade finančného leasingu (ktorý najvyšší súd riešil v rozhodnutí sp. zn. 6 Cdo 12/2018), v rámci ktorého práva a povinnosti v súvislosti s vlastníctvom (okrem možnosti vec scudziť alebo zaťažiť treťou osobou) prináležia nájomcovi. Na rozdiel od klasického nájmu, prenajímateľ nemá záujem, aby sa po skončení leasingového vzťahu vec vrátila do jeho dispozície, ale má záujem, aby po zaplatení všetkých leasingových splátok vec prešla do vlastníctva nájomcu. V prípade tzv. finančného leasingu má nájomca oprávnenie počas celého trvania tohto vzťahu fakticky disponovať s predmetom leasingu obdobne ako vlastník a po kúpe prenajíatej veci ňou aj právne v celom rozsahu disponovať. V prejednávanej veci však o takýto prípad nejde“. Dovolací súd poznamenáva, že v danej veci išlo o odlišný skutkový základ sporu ako v prejednávanej veci.

47. V rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo/5807/2016 z 20. 9. 2017 Okresný súd Plzeň - juh rozsudkom z 26. novembra 2014, č. j. 8 C 235/2012-214, zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že otec účastníkov ES, zomrelý 24. júna 2007, bol ku dňu úmrtia spoluvlastníkom (v rozsahu id. 2/4) označeného nehnuteľného majetku. V predmetnej veci sa žalobca domáhal uvedeného určenia vlastníctva predmetných nehnuteľností s tvrdením, že darovacia zmluva z 10. apríla 2007, na základe ktorej otec účastníkov daroval žalovanej (sestre žalobcu) predmetnej

nehnuteľnosti, bola (absolútne) neplatná (spochybňovaný bol najmä prejav vôle). V danej veci tiež išlo o odlišný skutkový základ sporu ako v prejednávanej veci a navyše ustálená rozhodovacia prax v zmysle § 420 CSP sa viaže výlučne na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, prípadne Ústavného súdu Slovenskej republiky a nie na judikatúru súdov iných štátov, hoci by išlo aj o príbuzný právny poriadok. Česká judikatúra môže mať len podporný alebo argumentačný význam, nie však záväzný alebo určujúci charakter pri výklade slovenského práva.

48. Dovolací súd upriamuje pozornosť na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/12/2018 z 11. decembra 2019 na bod 10. - 12: „, vo všeobecnosti pod vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého je určitá osoba subjektom práva alebo povinnosti, ktoré sú predmetom konania. Pre posúdenie, kto je v spore vecne legitímovaný je rozhodujúce výlučne právo hmotné. V prípade dvojstranných právnych vzťahov, v ktorých strany stoja navzájom v spore, sa rozlišuje vecná legitímácia aktívna (na strane žalobcu) alebo pasívna (na strane žalovaného). Z hľadiska vecnej legitímácie je teda podstatné, že ten, kto žaluje, je aj v skutočnosti podľa hmotného práva nositeľom oprávnenia, o ktoré v konaní ide (aktívna vecná legitímácia), resp. ten, kto je žalovaný, je aj reálne nositeľom hmotnej povinnosti, ktorá je predmetom konania.

11. V preskúmvanej veci je predmetom konania nárok žalobcu o náhradu škody na zdraví spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku podľa § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka, podľa ktorých za túto škodu zodpovedá zásadne prevádzateľ dopravného prostriedku. Tento zákonný pojem, ktorý je do istej miery jazykovo sporným, Občianskym zákonníkom definovaný nie je. Vo všeobecnosti treba za prevádzkovateľa na účely § 427 Občianskeho zákonníka považovať subjekt, ktorý má právnu a faktickú možnosť trvale (nie na prechodnú dobu) disponovať s daným dopravným prostriedkom. Obdobne je pojem prevádzkovateľ definovaný v § 2 písm. j) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého prevádzkovateľom motorového vozidla sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má právnu alebo faktickú možnosť disponovať s motorovým vozidlom. Napokon, právna úprava tohto pojmu bola v čase vzniku škody aj predmetom zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách a na účely tohto zákona je prevádzkovateľom vozidla fyzická osoba, fyzická osoba oprávnená na podnikanie alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená rozhodovať o použití vozidla. Spravidla je teda prevádzkovateľom predovšetkým vlastník motorového vozidla. Ide však o pojem širší ako vlastník a preto nemožno vylúčiť, že ním bude aj osoba odlišná od vlastníka, a to tiež vtedy, ak vlastník dáva inej osobe oprávnenie vec na určitý čas používať s následným právom kúpy tejto veci. Takýto právny vzťah zakladá spravidla leasingová zmluva. Ide v podstate o tzv. finančný leasing, ktorého zmyslom a účelom je hlavne zabezpečovacia funkcia a jeho cieľom je konečný prevod vlastníctva k predmetu leasingu. Podstatou tohto záväzkového vzťahu je záväzok prenajímateľa odovzdať určitú vec, ktorú prenajímateľ za týmto účelom zabezpečí, nájomcovi do používania a záväzok nájomcu zaplatiť náklady súvisiace so zabezpečením leasingu formou leasingových splátok s tým, že na konci leasingového vzťahu spravidla dochádza ku kúpe predmetu leasingu. Nájomca už od začiatku tohto vzťahu nesie riziká spojené s predmetom leasingu ako aj náklady spojené s jeho používaním. Zmyslom finančného leasingu je tak zabezpečiť za úplatu financovanie pre nájomcu, kedy predmet leasingu počas trvania tohto vzťahu síce zostáva vo vlastníctve prenajímateľa, ale práva a povinnosti v súvislosti s vlastníctvom (okrem možnosti vec scudziť alebo zaťažiť treťou osobou) prináležia nájomcovi. Na rozdiel od klasického nájmu, prenajímateľ nemá záujem, aby sa po skončení leasingového vzťahu vec vrátila do jeho dispozície, ale má záujem, aby po zaplatení všetkých leasingových splátok vec prešla do vlastníctva nájomcu. Z uvedeného je zrejmé, že v prípade tzv. finančného leasingu má nájomca oprávnenie počas celého trvania tohto vzťahu fakticky disponovať s predmetom leasingu obdobne ako vlastník a po kúpe prenajatej veci ňou aj právne v celom rozsahu disponovať. Možno preto dospieť k záveru, že ak predmetom leasingovej zmluvy je nájom motorového vozidla s právom kúpy prenajatej veci, vzniká od odovzdania predmetu leasingu zo strany prenajímateľa nájomcovi, oprávnenie nájomcovi k jeho používaniu a od tohto momentu sa stáva nájomca jeho prevádzkovateľom a teda aj subjektom zodpovedným za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov v zmysle § 427 Občianskeho zákonníka.

12. V posudzovanej veci z obsahu leasingovej zmluvy č. XXXX/XX z XX. X. XXXX vyplýva, že predmetom leasingu bolo ojazdené osobné motorové vozidlo zabezpečené prenajímateľom a že nájomca

sa zaviazal zaplatiť náklady súvisiace so zabezpečením leasingu formou leasingových splátok s tým, že po ukončení leasingovej zmluvy je oprávnený ku kúpe predmetu leasingu. Zo zmluvy vyplýva aj to, že nájomca už od začiatku tohto vzťahu nesie riziká spojené s predmetom leasingu ako aj náklady spojené s jeho používaním. Od momentu odovzdania vozidla nájomca má faktickú možnosť trvale s vozidlom disponovať. Dovolací súd sa preto stotožňuje s právnym názorom odvolacieho súdu, že v tomto prípade nájomcu treba považovať za prevádzkovateľa dopravného prostriedku v zmysle § 427 OZ. Potiaľ možno s názorom odvolacieho súdu súhlasiť“.

49. V súvislosti s názorom, kedy nájomcu treba považovať za prevádzkovateľa dopravného prostriedku v zmysle § 427 OZ, dovolací súd poukazuje na rozhodnutie z 11. 12. 2019 sp. zn. 6Cdo/12/2018 ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk a rozhodnutí SR 1/2021 pod číslom 8. ako judikát., Ten, kto je v zmysle leasingovej zmluvy nájomcom motorového vozidla s právom odkúpiť si ho, stáva sa momentom prevzatia predmetu leasingu prevádzkovateľom prenajatého vozidla, ktorý zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov podľa § 427 až § 432 Občianskeho zákonníka“.

50. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu sa odvolací súd právnymi závermi, na ktorých založil napadnuté rozhodnutie v nastolenej otázke pasívnej vecnej legitímácie neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V prejednávanej veci odvolací súd pri určení pasívne vecnej legitimovaného žalovaného postupoval v súlade s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu a v rámci nej ustálených kritérií, keď vyhodnocoval a zohľadňoval jednotlivé konkrétne špecifiká a okolnosti danej veci, (bližšie pozri bod 14. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia) a v nadväznosti na tieto zistenia ustálil závery odvolacieho súdu pri posudzovaní nastolenej otázky, ktoré sú výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností v posudzovanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo, a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súd viedli k prijatiu toho-ktorého rozhodnutia. Ohľadom Dodatku je podstatný záver z dokazovania odvolacieho súdu, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno, keď bez akýchkoľvek pochybností nepreukázal pravdivosť tvrdenia, že nie je nájomcom a tým nevyvráti pravdivosť toho, čo je uvedené v evidencii vozidiel. Dovolací súd je okrem toho v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd.

51. Žalovaný preto nedôvodne namietal odklon (odvolacieho súdu) od ustálenej rozhodovacej praxe (dovolacieho súdu) pri riešení právnej otázky, od riešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu [§ 421 ods. 1 písm. a) CSP]. Dovolací súd nezistil, že v danej veci išlo o naplnenie niektorého z dovolacích dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP (pri riešení právnej otázky sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu), ako ani podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP (rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá by v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená), a ani podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP (rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne). Dovolanie preto aj v časti namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

52. So zreteľom na uvedené dovolací súd zistil vadu zmätočnosti vo výroku o trovách konania prijatého odvolacím súdom ktorú namietal žalobca. Po zistení existencie tejto vady dovolací súd zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) rozsudok odvolacieho súdu vo výroku o trovách konania a vec mu vrátil v tejto časti za účelom nápravy uvedeného pochybenia na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

53. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vec vráti odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania.

54. Dovolací súd dovolanie žalovaného v ktorej namietal vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a v časti, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, ktoré nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

55. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

56. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.